

Samenwerkingsafspraken overgangsrecht

GOO-online werksessie Bodem onder de Omgevingswet
12 december 2023 - 10.30-12.00 uur

Inhoud

- Welkom (Annelies de Graaf-GOO)
- Toelichting overgangsrecht (Paul Oude Boerrigter-provincie)
- Bespreking casussen (m.m.v. Carla Otten-ODRA, Raymond van Merwijk-ODRA, Thijs Veldhuizen-provincie, Guido van Thiel-provincie, Jessie Rodermans-provincie, Ruurd Rintje Kokje-Roxit)

Waarom samenwerkingsafspraken overgangsrecht?

- Bijna alle bodemtaken door gemeenten (Omgevingswet), m.u.v. grondwaterkwaliteit, complexe bedrijven, overgangsrechtsituaties
- Voor Arnhem en Nijmegen is er ook overgangsrecht, maar geen samenwerkingsafspraken nodig
- Situaties overgangsrecht en Omgevingswet zullen in de praktijk vaak binnen één perceel/locatie voorkomen
- Moeten afspraken worden vastgelegd?
 - Vooralsnog is doel: helderheid wanneer welke regelgeving van toepassing is, eventueel uitgeschreven toelichting/Q&A
 - Geen 'formele' afspraken vooralsnog.
 - Wel 'haakje' in werkprocessen OD's nodig

Wat is overgangsrecht?

- Met de komst van de Omgevingswet komen nieuwe regels voor bodem in de plaats van de regels van de Wet bodembescherming
- Overgangsrecht voor een aantal onderwerpen zoals lopende bodemsaneringen
 - voorgaande procedures blijven o.g.v. de Wbb behandeld worden
 - provincie is bevoegd gezag en ODRA de uitvoerende omgevingsdienst
 - regels en beleid blijven gelden, zowel nationaal (Wbb, Circulaire bodemsanering 2013) als van provincie (oude Omgevingsverordening en Beleidsnota Bodem 2012)

Consequenties van overgangsrecht voor initiatiefnemer en bevoegd gezag

- Het beoordelingskader van de Wbb blijft van toepassing. Daarnaast kunnen op locaties waar sprake is van overgangsrecht ook Ow-procedures van toepassing zijn
- Initiatiefnemer en bevoegd gezag moeten deze situaties onderscheiden en de activiteiten en maatregelen binnen het juiste kader toepassen

Waar staat wat overgangsrechtsituaties zijn?

- Hoofdstuk 3 [Aanvullingswet Bodem](#)
- [IPLO-webpagina Overgangsrecht bodem](#)
 - Wbb voor bodemsanering:
 - Redeneerlijn en Q&A's overgangsrecht, 21 december 2023 (vervangt versie van 30 aug. 2021)
 - [Brief toelichting overgangsrecht lopende bodemsaneringen Aanvullingswet bodem, 5 okt 2023](#)
 - Antwoorden van IPLO op gestelde vragen vanuit Gelderland over brief 5 okt 2023
 - Webinar ministerie IenW van 14 december 2023
 - Besluit bodemkwaliteit voor toepassen van bouwstoffen en toepassen van grond en baggerspecie
 - Wordt niet verder behandeld, want geen samenwerkingsafspraken tussen overheden aan de orde

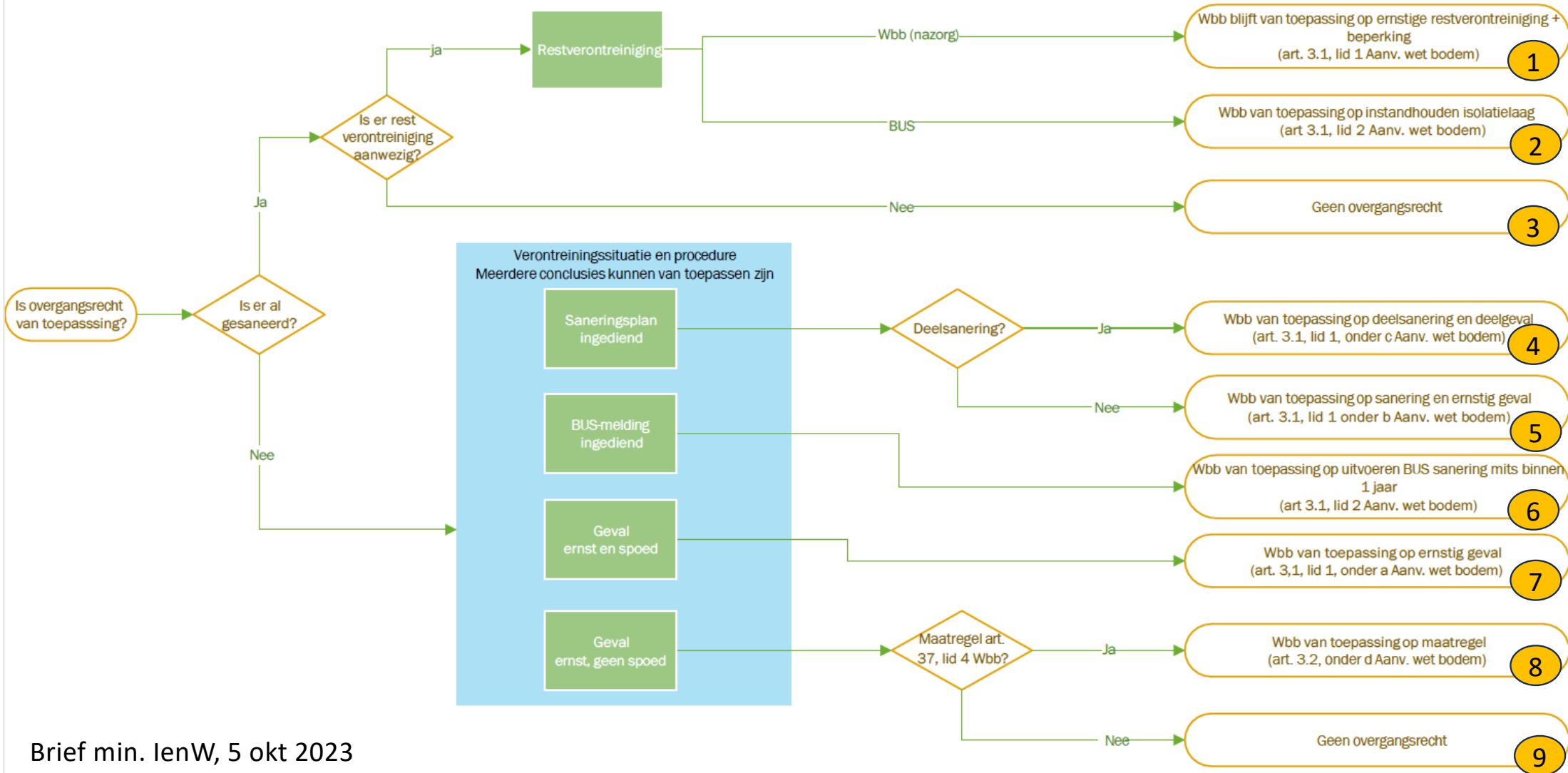
Welke Wbb-overgangssituaties zijn er (en aantal locaties #)?

- Spoedeisende sanering (beschikt ernst en spoedeisendheid/urgentie, sanering hoeft nog niet te zijn voorbereid of gestart): In Gld. nog ca. 50 te saneren spoedlocaties
- Ingediend saneringsplan (kan al lang geleden zijn) (# ?)
- Ingediend deelsaneringsplan (#?)
- Geldend nazorgplan (beperkt aantal locaties met actieve of passieve nazorg)
- Leeflaag na BUS-sanering (#?)
- Ingediende BUS-melding (melding vervalt na 12 maand, bij niet-spoedeisende gevallen) (# 200)
- Maatregelen of beperkingen artikel 37 lid 4 (monitoring, gebruiksbeperking, etc.) (# ?)
- Bevel tijdelijke beveiligingsmaatregelen (art. 43) (# 0?)
- Gebiedsgericht grondwaterbeheer (art. 55d) (# ?)
- Nieuwe verontreiniging, ontstaan na iwt Wbb en voor iwt Ow (art 13) (# ?)

Bijlage 2: Stroomschema overgangsrecht bodemsaneringen

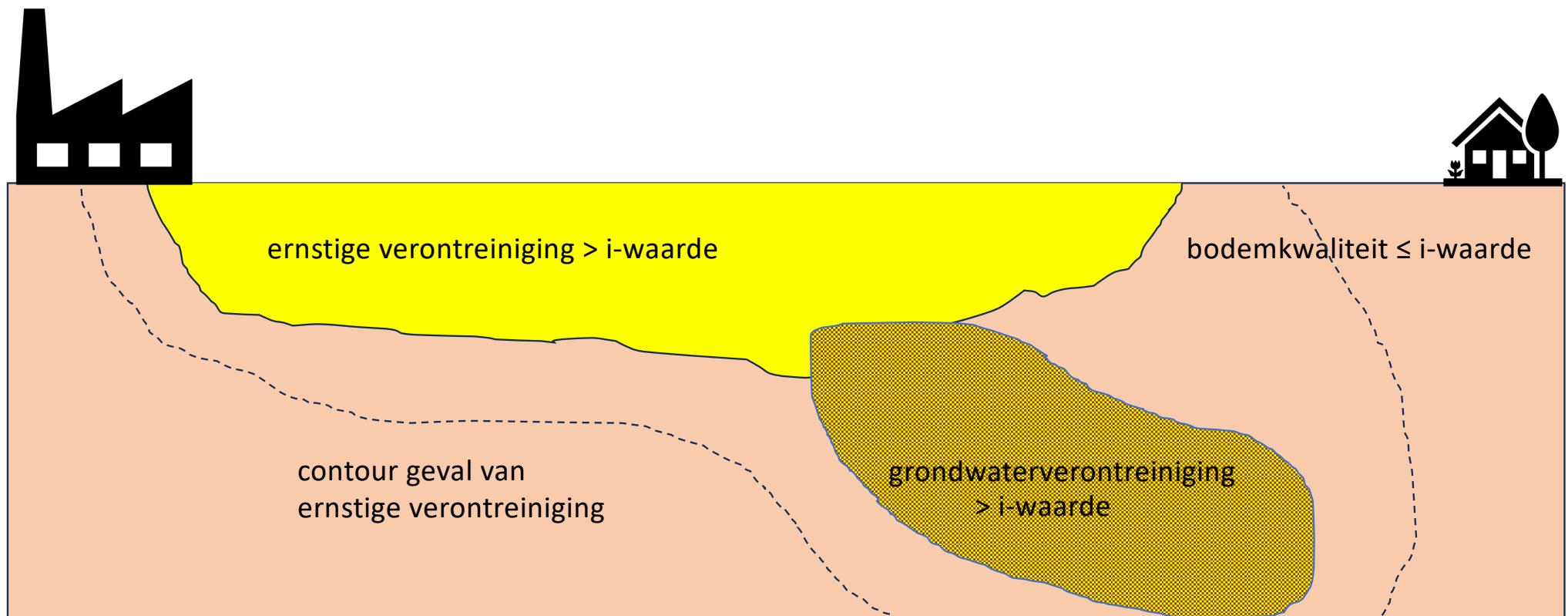
11 september 2023

Brief min. lenW, 5 okt 2023

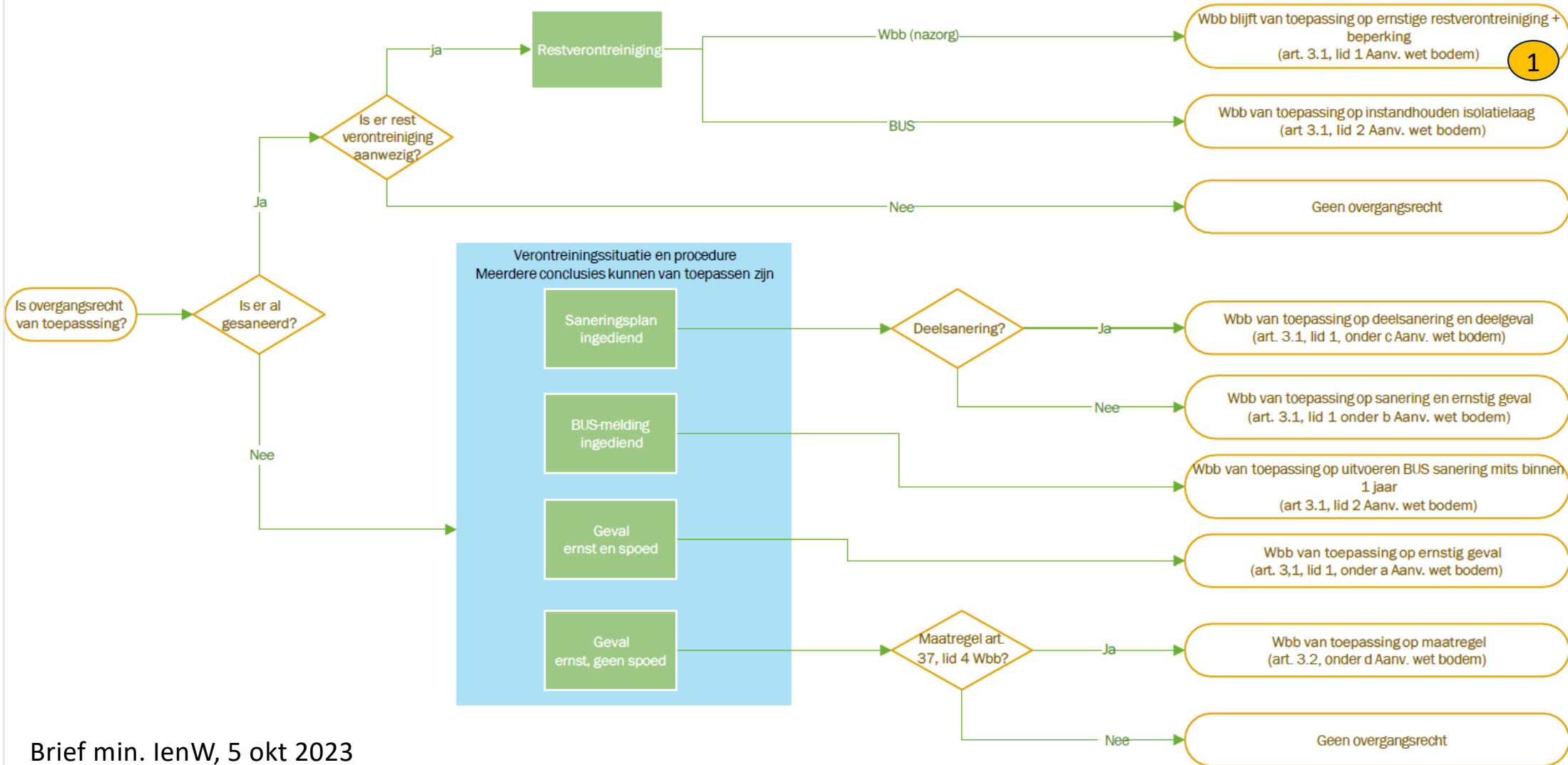
Voorbeeldsituaties overgangsrecht bodemsanering

Oorspronkelijk verontreinigde situatie

Bijlage 2: Stroomschema overgangsrecht bodemsaneringen

11 september 2023

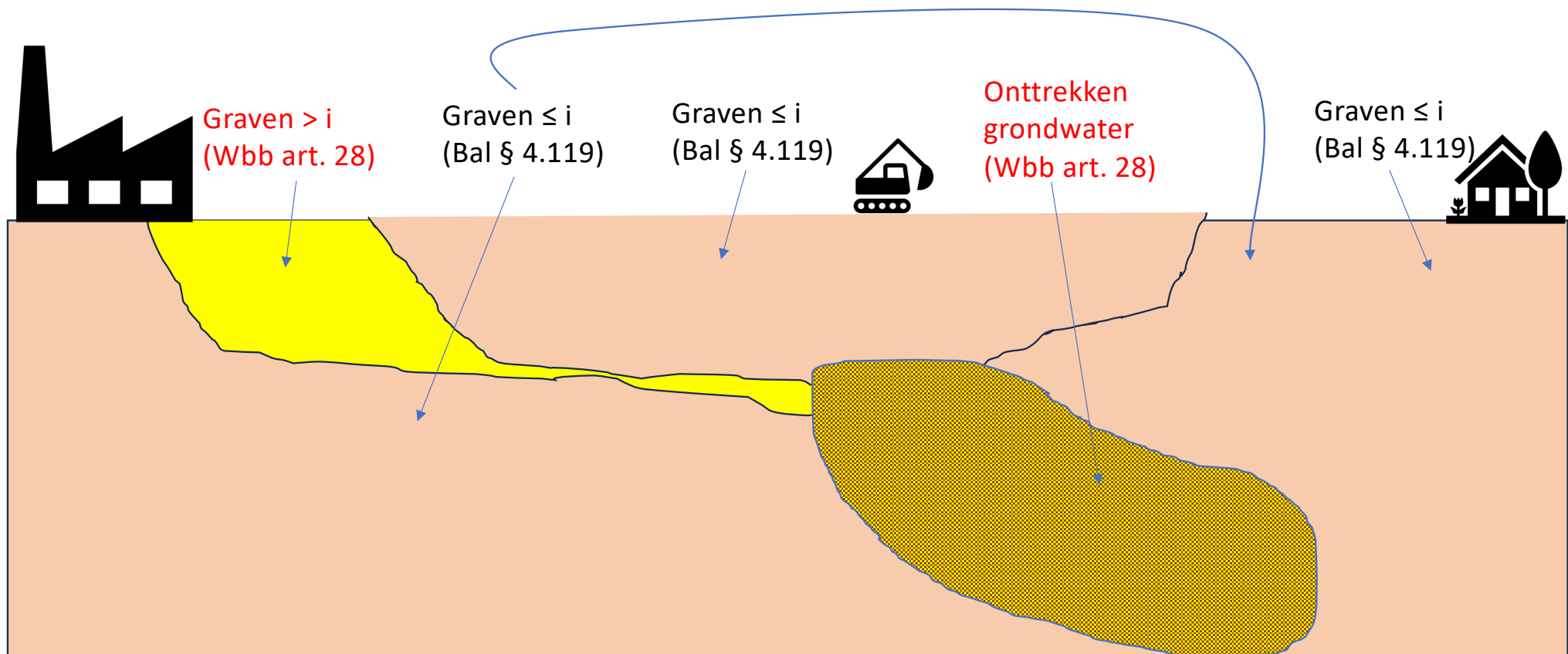

Brief min. lenW, 5 okt 2023

1

Restverontreiniging na Wbb-sanering met nazorgplan of voorwaarden in evaluatiebeschikking

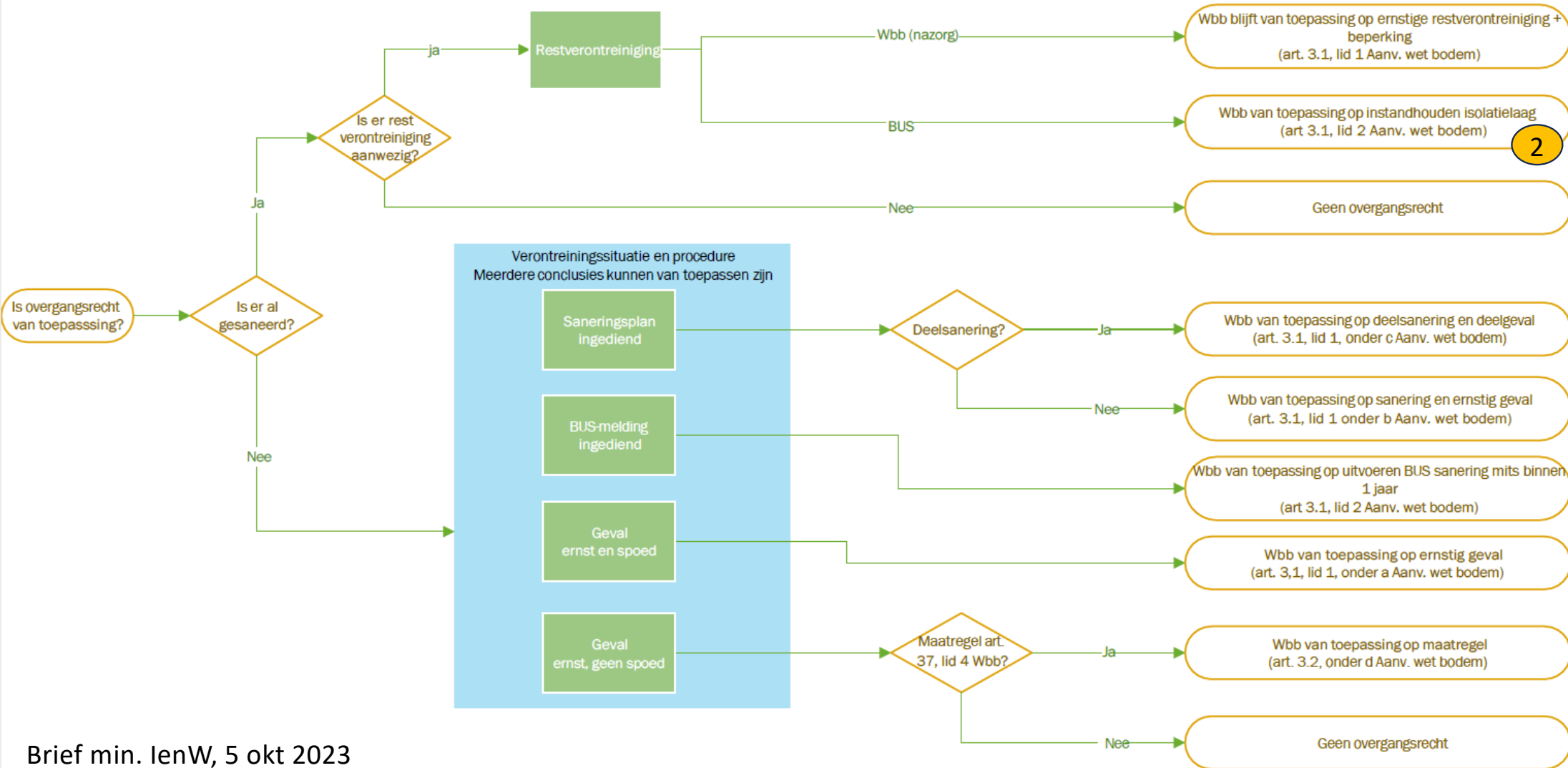
beschikking ernst/niet-spoed → na de sanering is de begrenzing van het geval aangepast (op de geel gemarkeerde gebieden)

Bijlage 2: Stroomschema overgangsrecht bodemsaneringen

11 september 2023

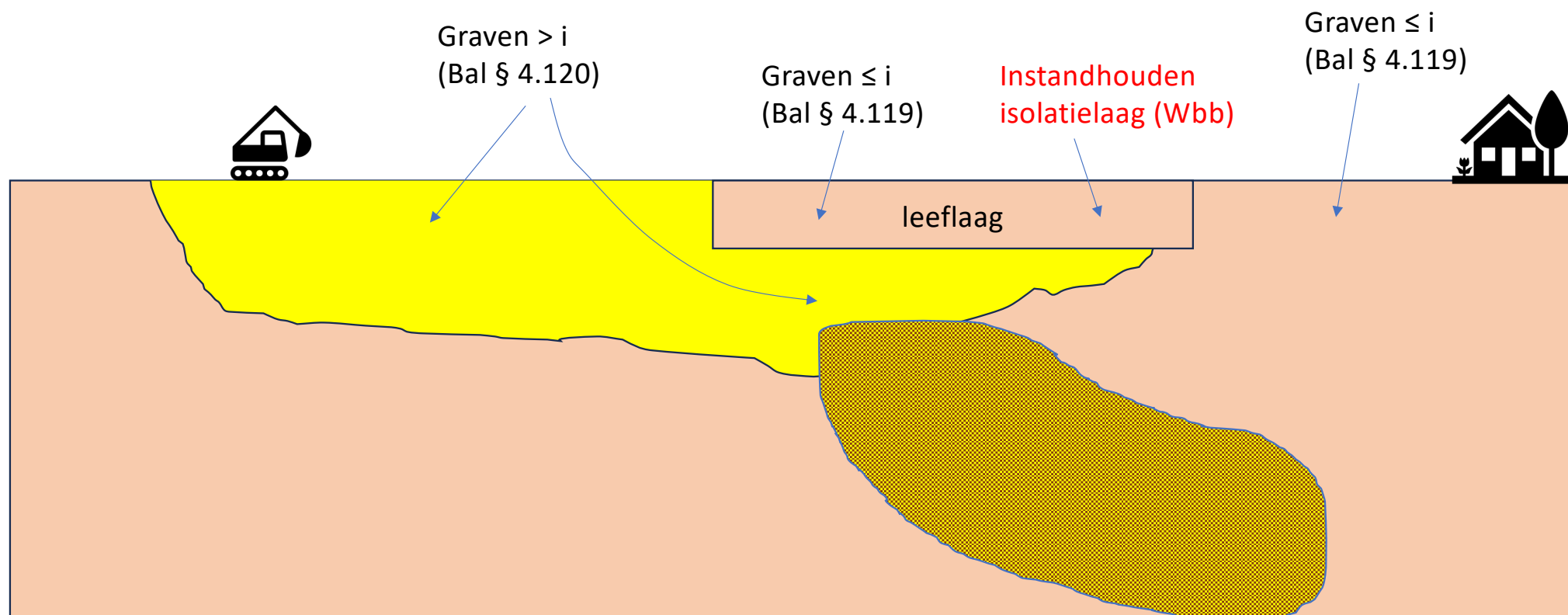
2

Brief min. IenW, 5 okt 2023

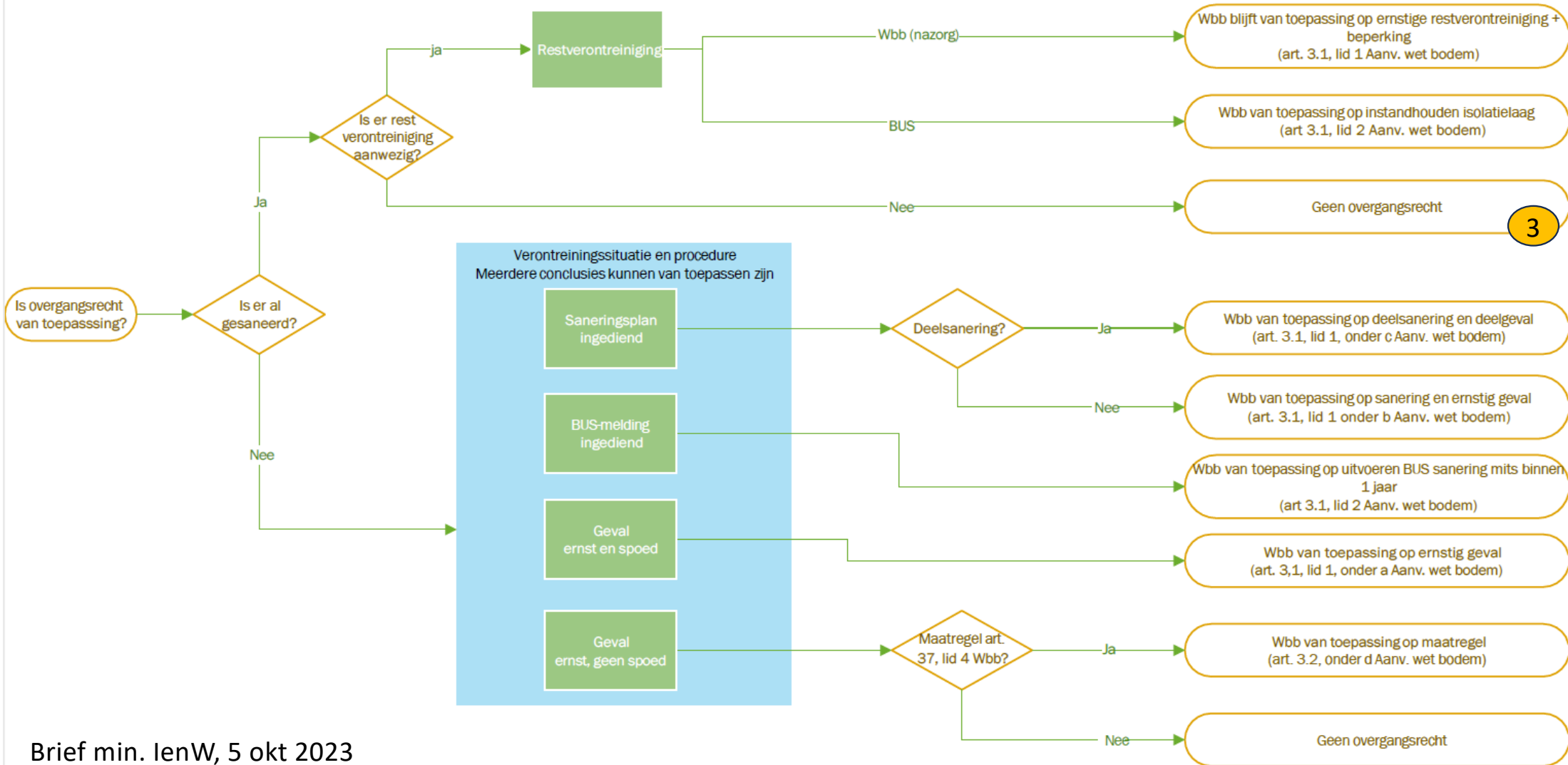
2 Restverontreiniging na BUS-sanering

beschikking ernst/niet-spoed → vervalt

Bijlage 2: Stroomschema overgangsrecht bodemsaneringen

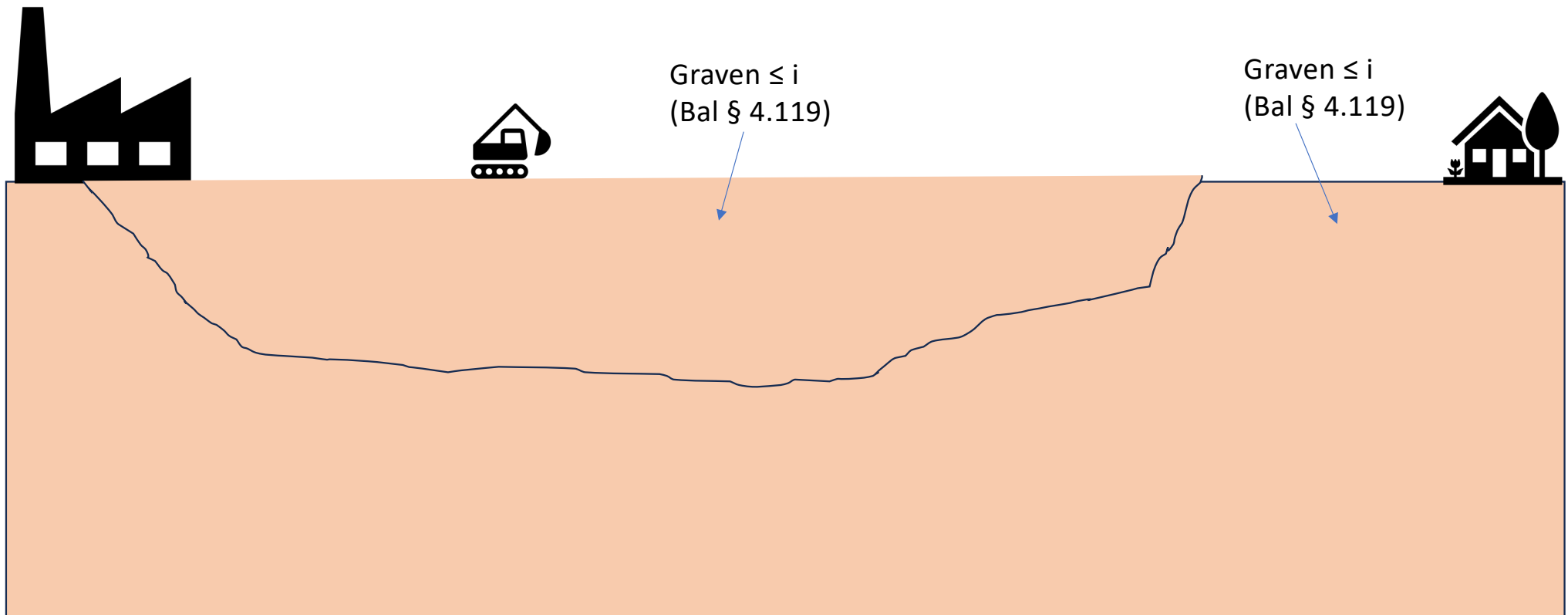
11 september 2023

Brief min. lenW, 5 okt 2023

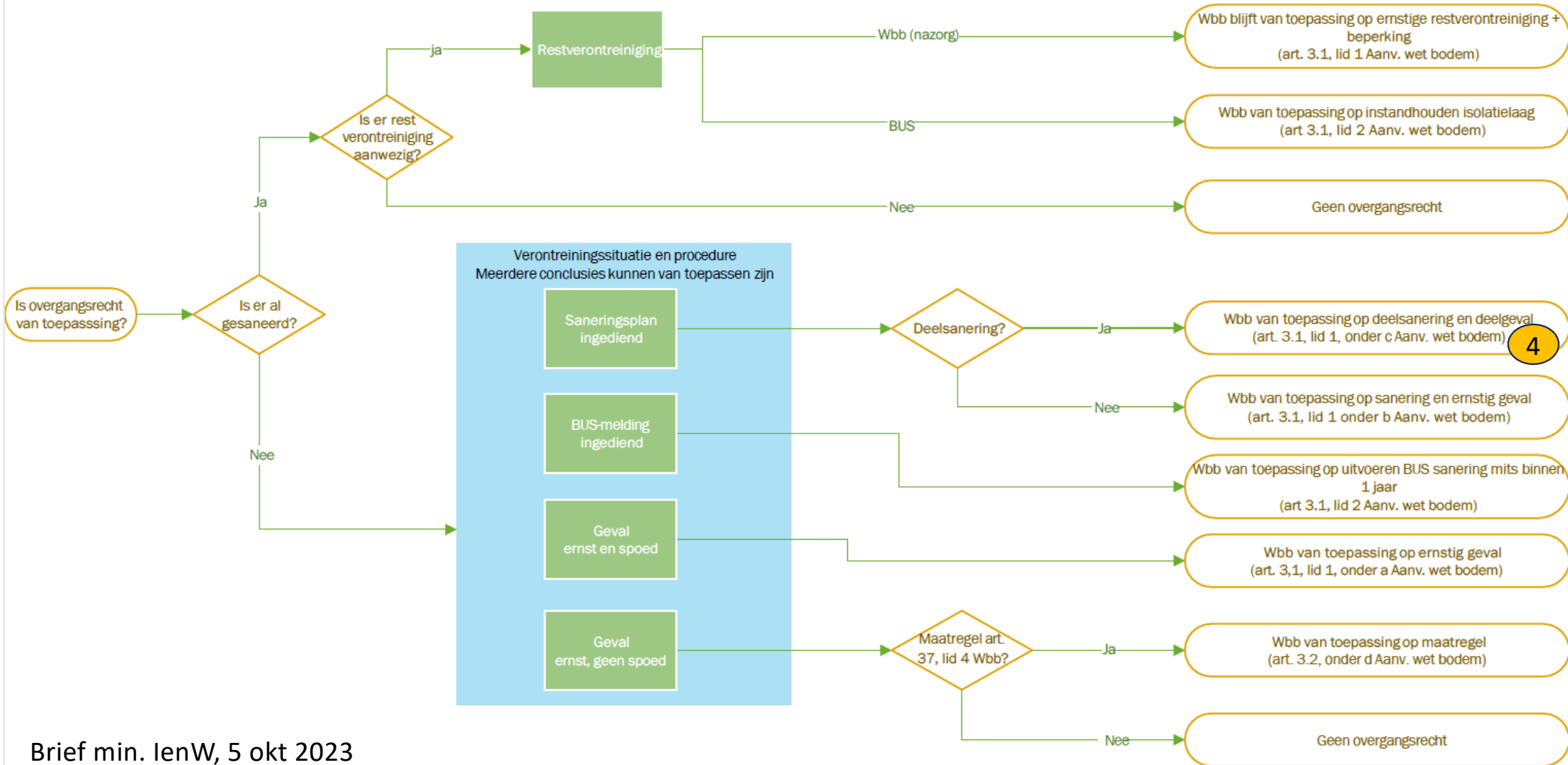
3 Geen restverontreiniging na sanering

er was een beschikking ernst/niet-spoed → is al vervallen

Bijlage 2: Stroomschema overgangsrecht bodemsaneringen

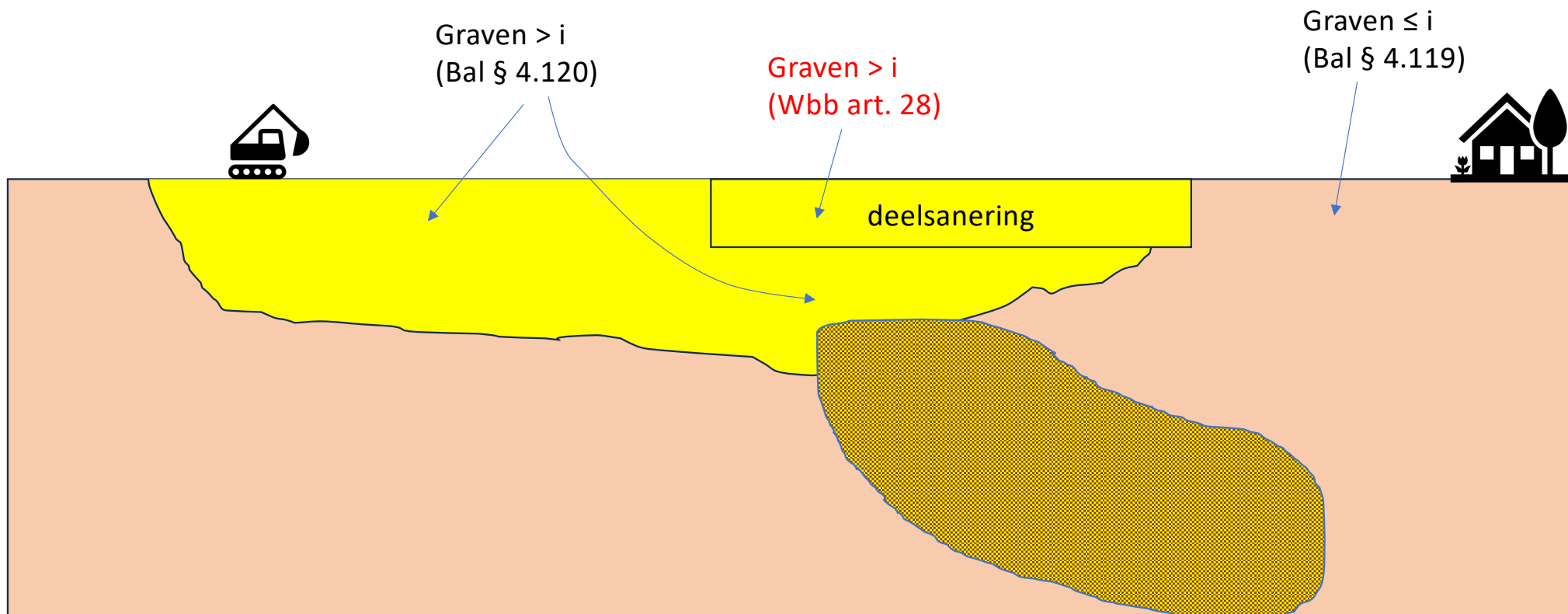
11 september 2023

Brief min. lenW, 5 okt 2023

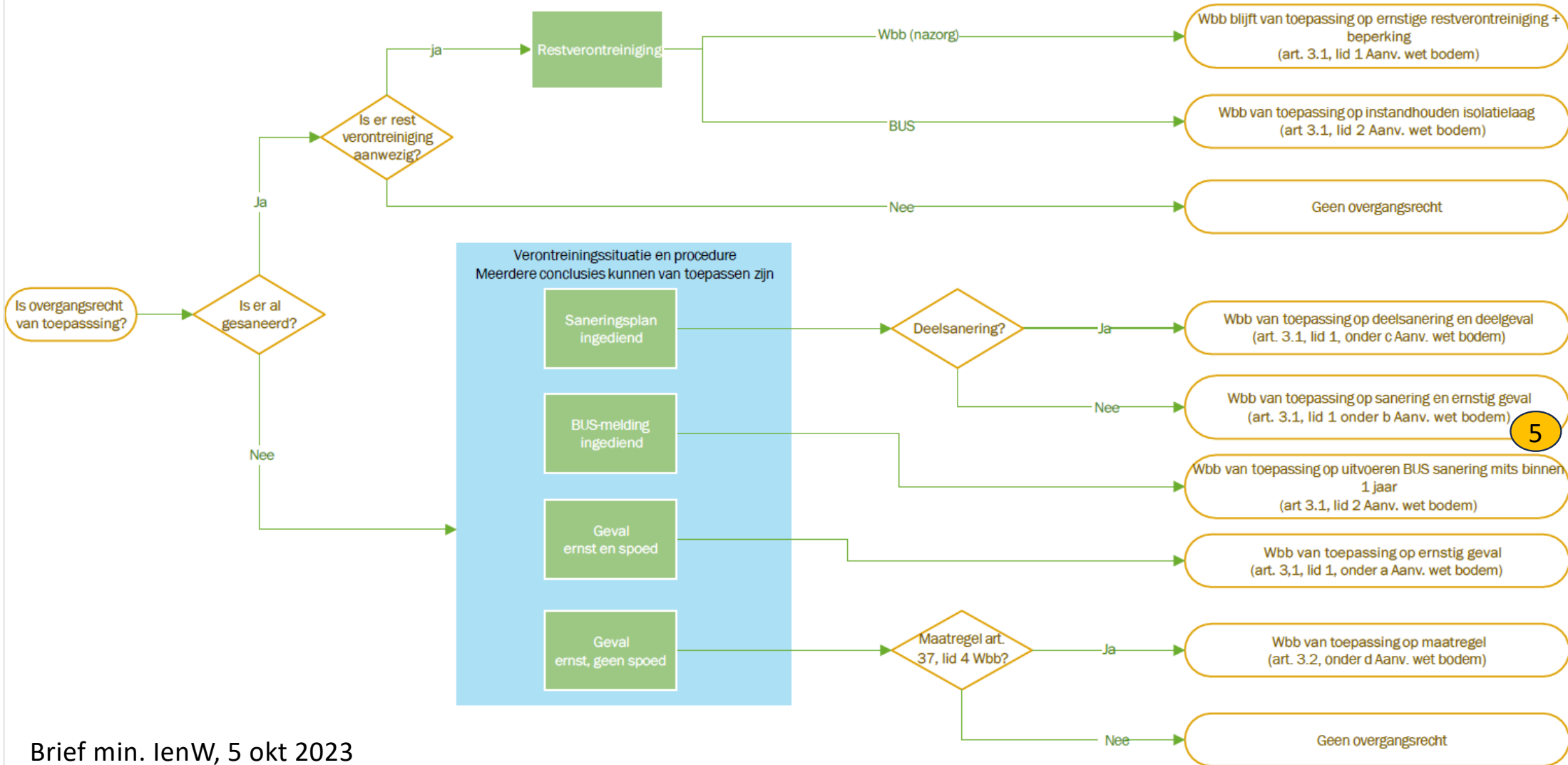
4 Saneringsplan voor deelsanering ingediend

beschikking ernst/niet-spoed → vervalt voor gedeelte buiten deelsanering

Bijlage 2: Stroomschema overgangsrecht bodemsaneringen

11 september 2023

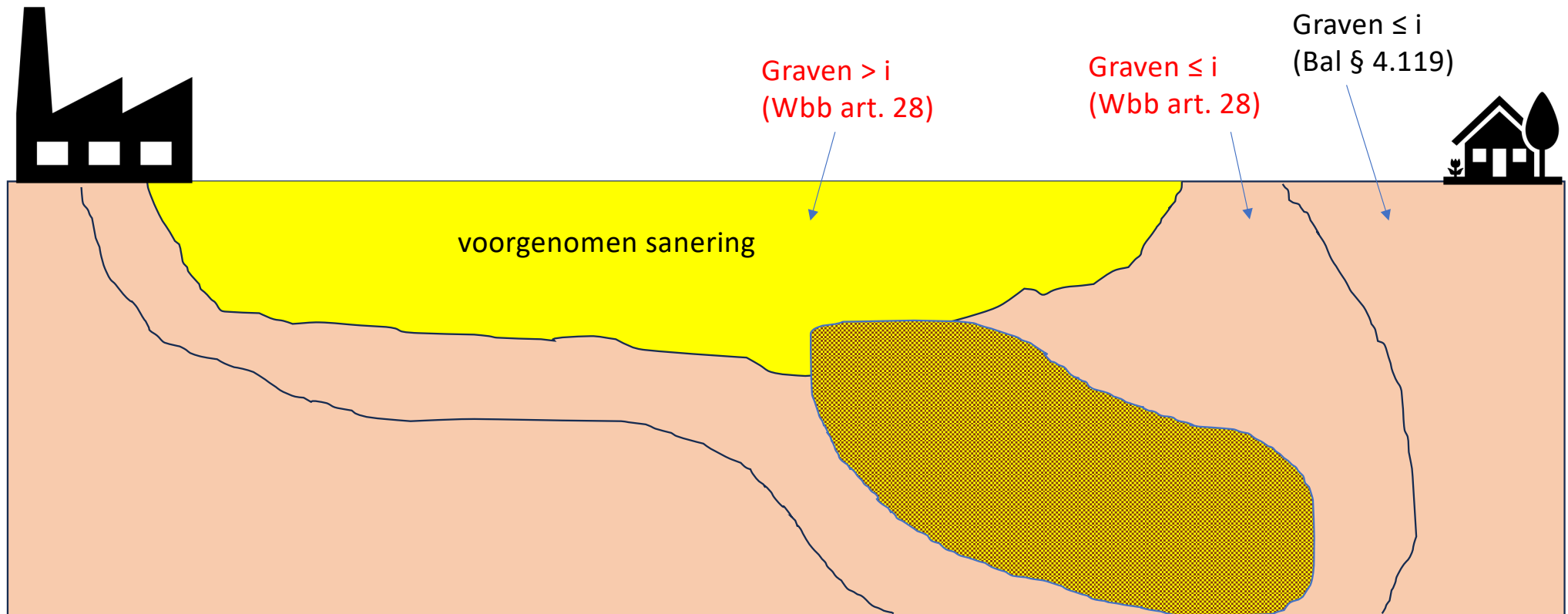

Brief min. lenW, 5 okt 2023

5 Saneringsplan voor gehele geval van ernstige verontreiniging ingediend

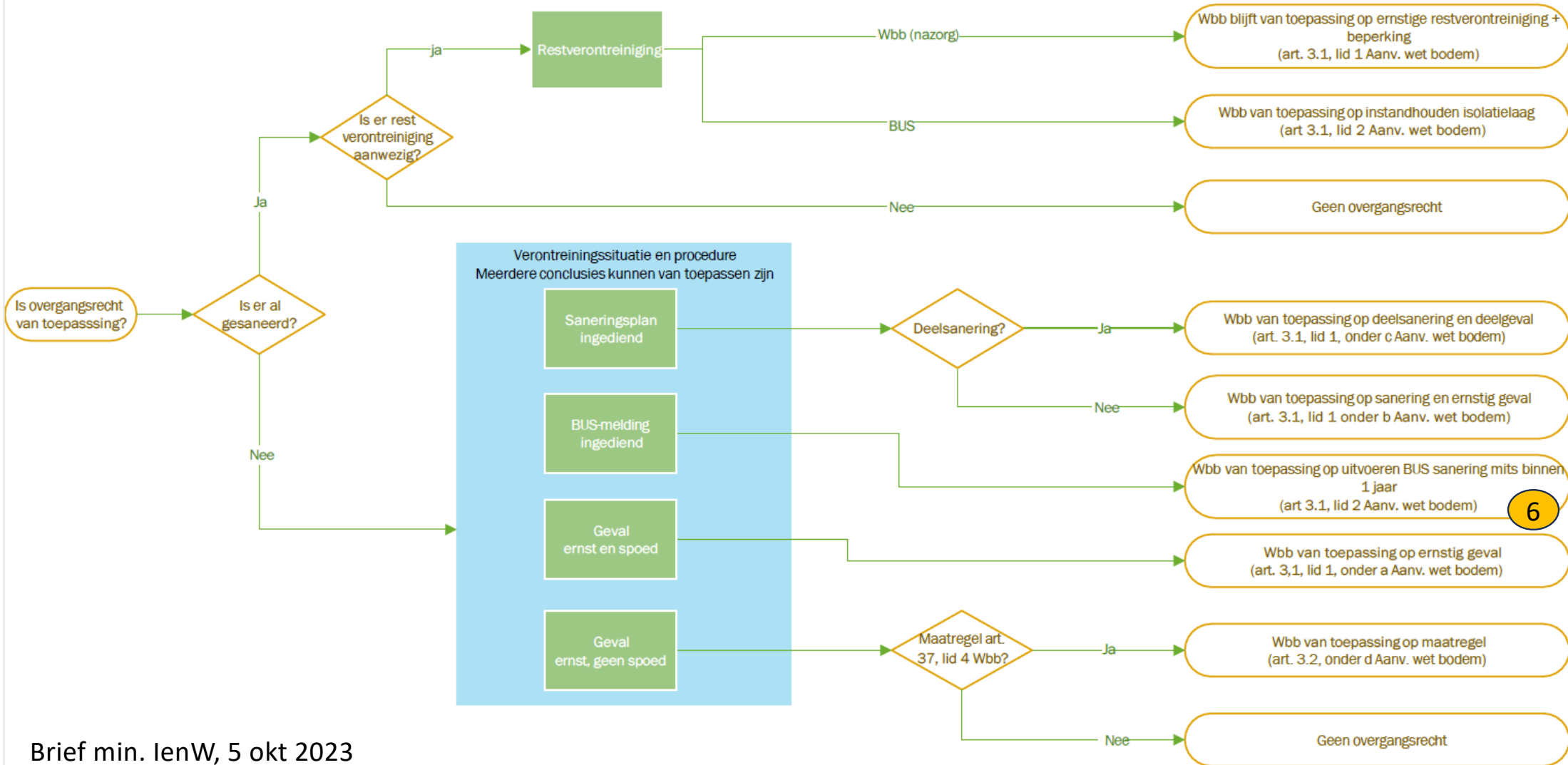
beschikking ernst/niet-spoed

Bijzonderheid: raamsaneringsplan

Bijlage 2: Stroomschema overgangsrecht bodemsaneringen

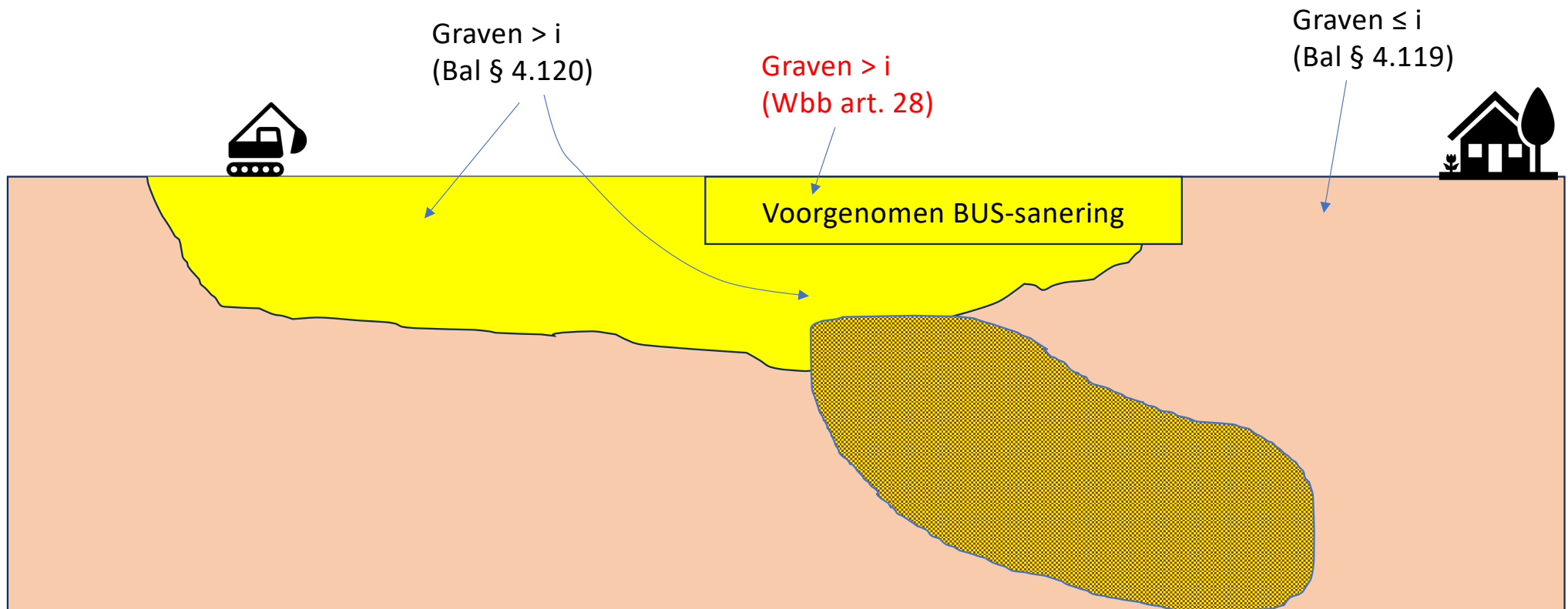
11 september 2023

Brief min. lenW, 5 okt 2023

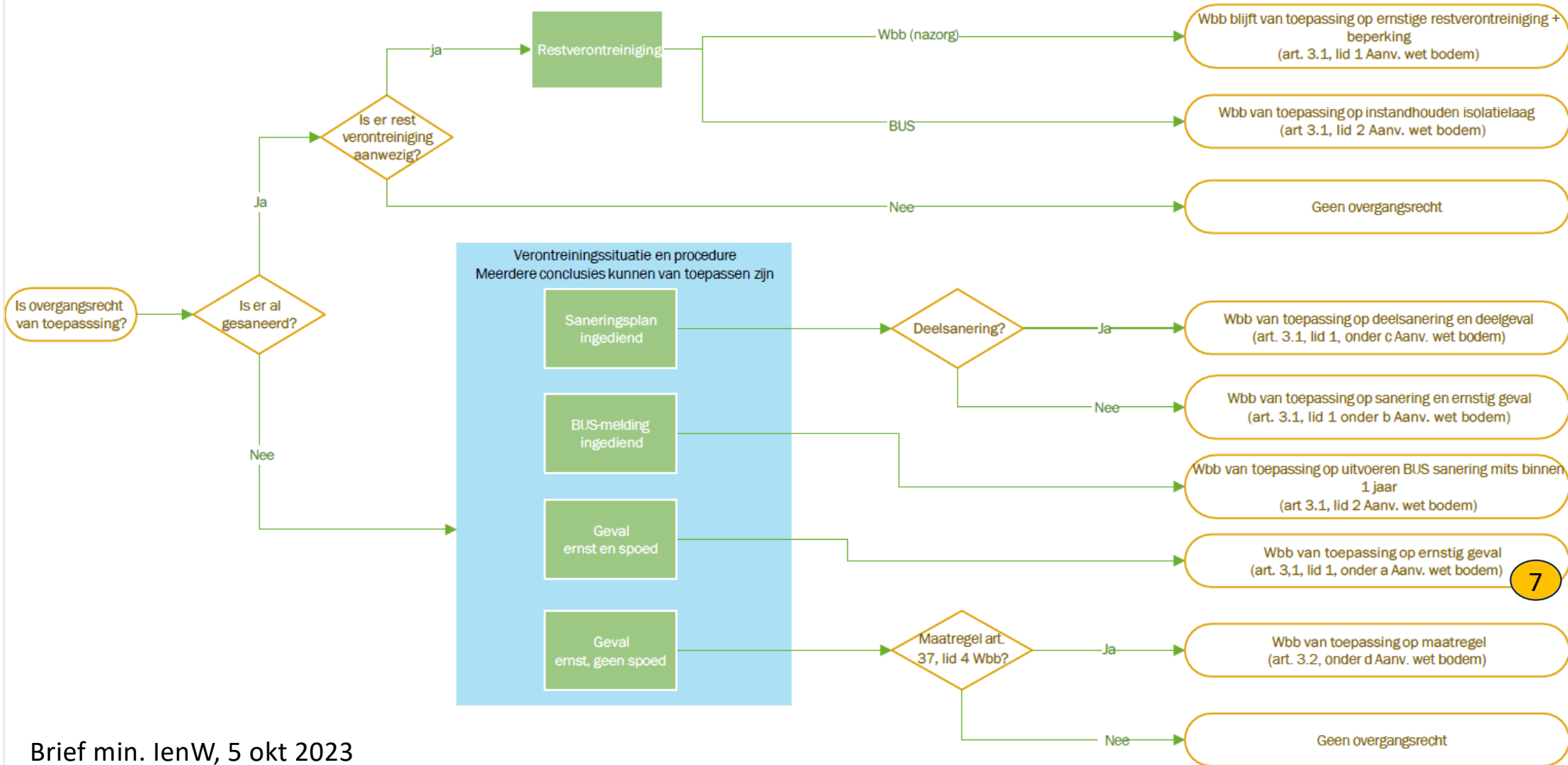
6 Melding BUS-sanering, uit te voeren < 1 jaar

beschikking ernst/niet-spoed → vervalt buiten het gebied van de BUS-sanering

Bijlage 2: Stroomschema overgangsrecht bodemsaneringen

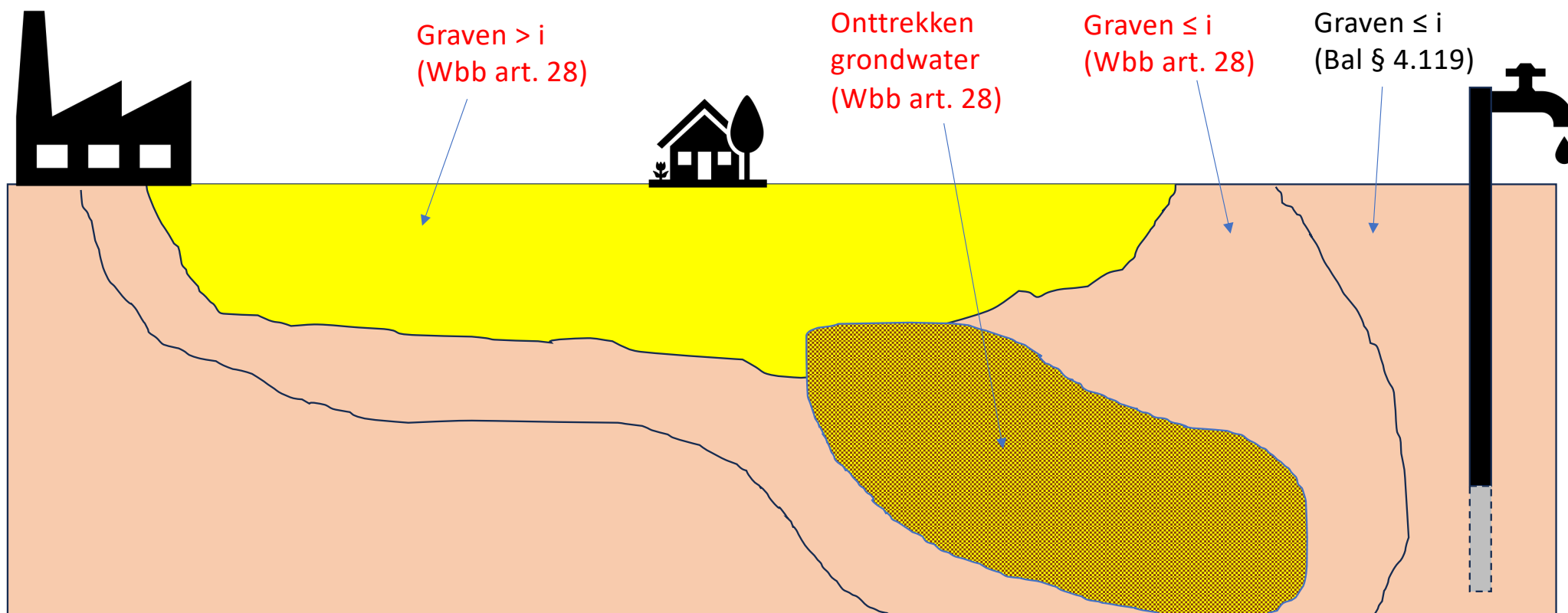
11 september 2023

Brief min. lenW, 5 okt 2023

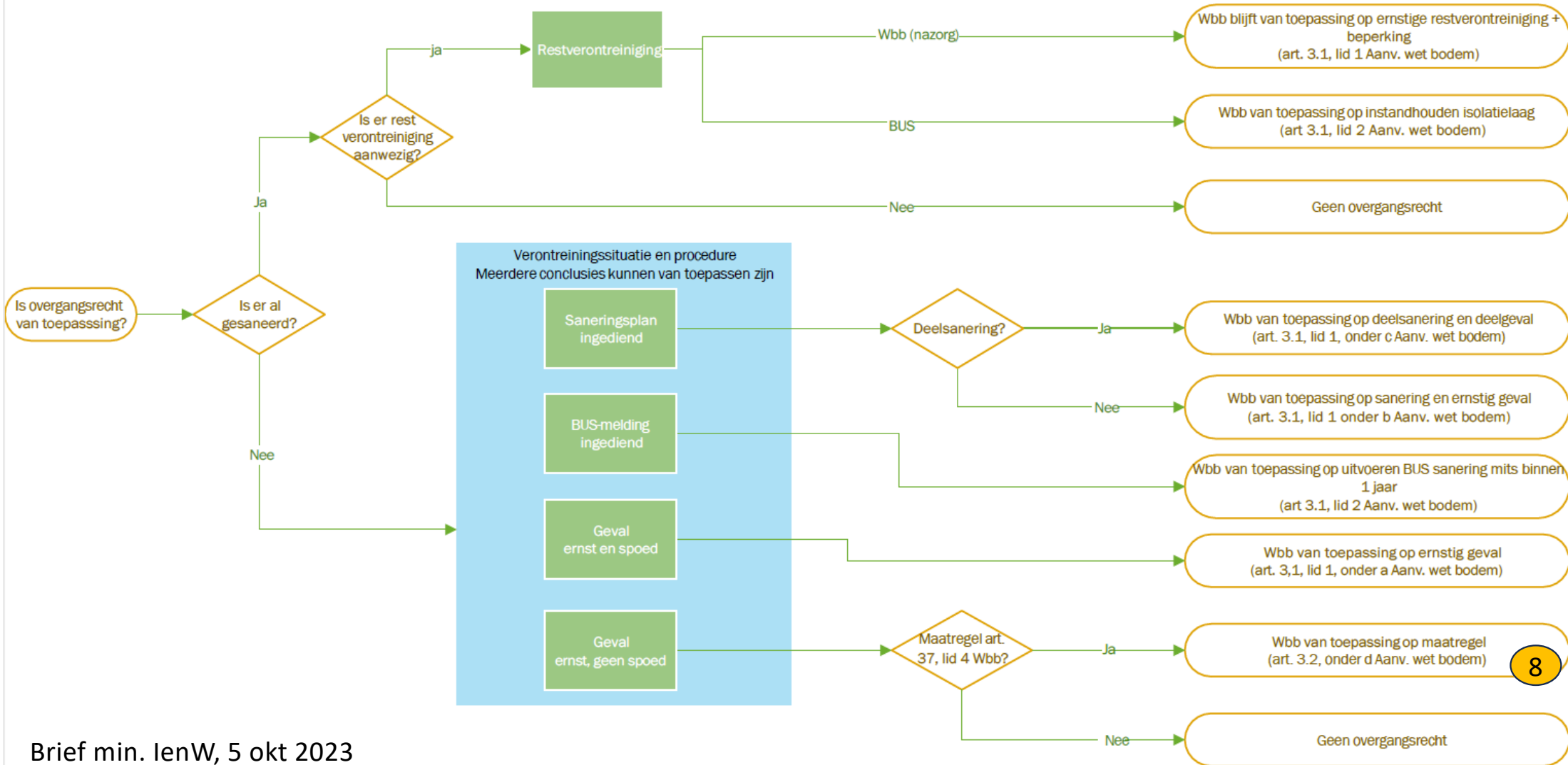
7 Geval van ernstige verontreiniging met spoed om te saneren

Beschikking ernst/spoed

Bijlage 2: Stroomschema overgangsrecht bodemsaneringen

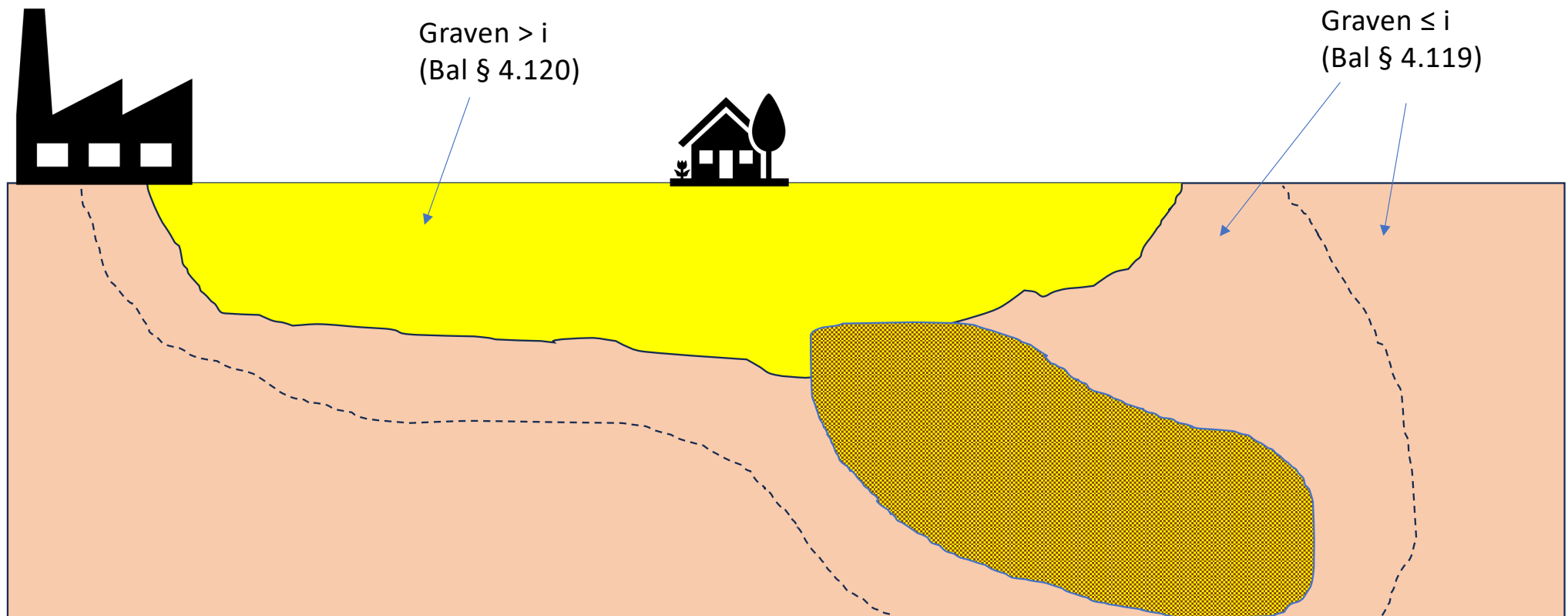
11 september 2023

8

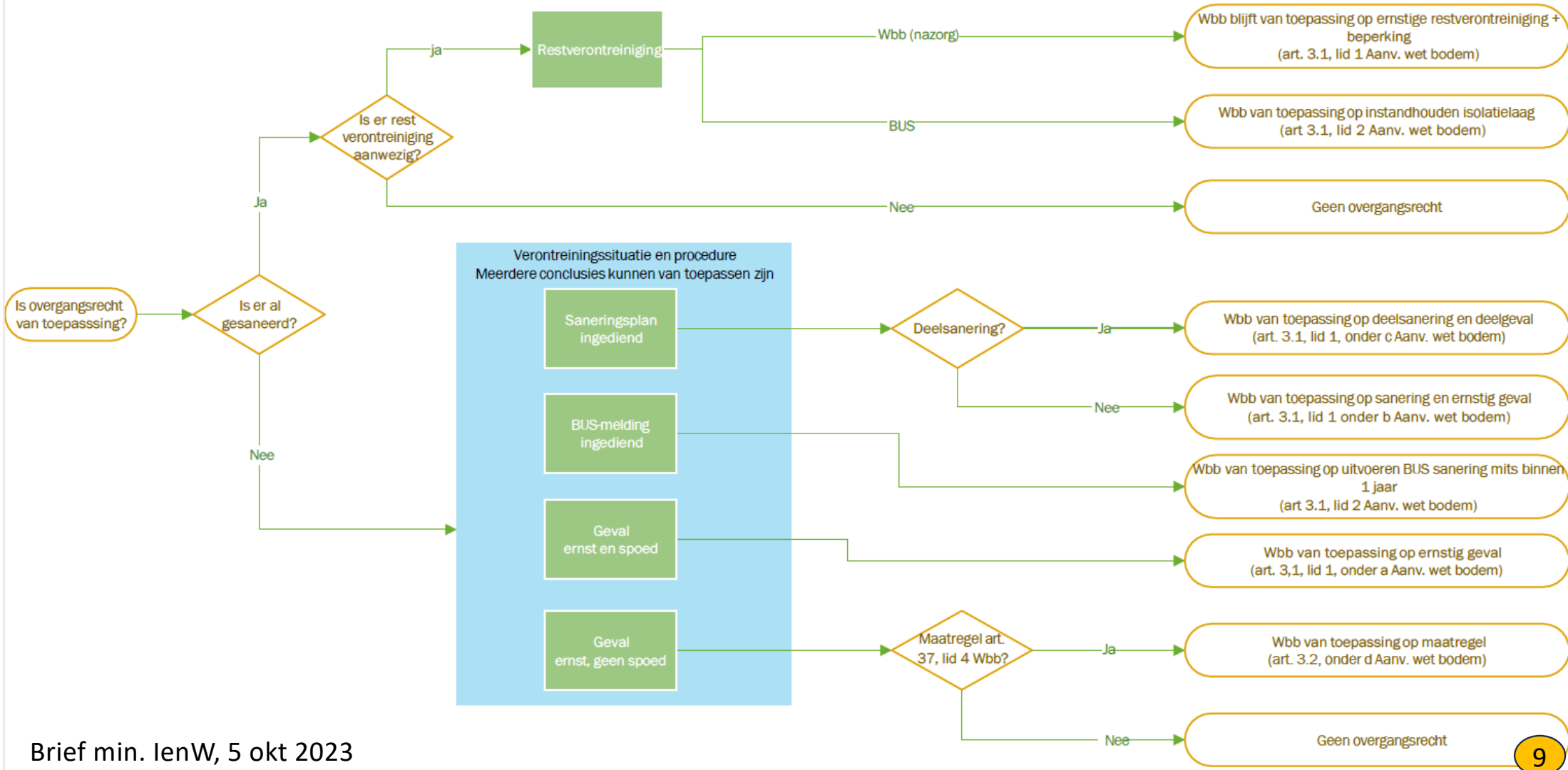
Geval van ernstige verontreiniging, geen spoed om te saneren
Gebruiksbeperkingen/aanwijzingen in beschikking artikel 37 lid 4

Beschikking ernst/geen spoed → gebruiksbeperkingen blijven van kracht onder de Ow

Bijlage 2: Stroomschema overgangsrecht bodemsaneringen

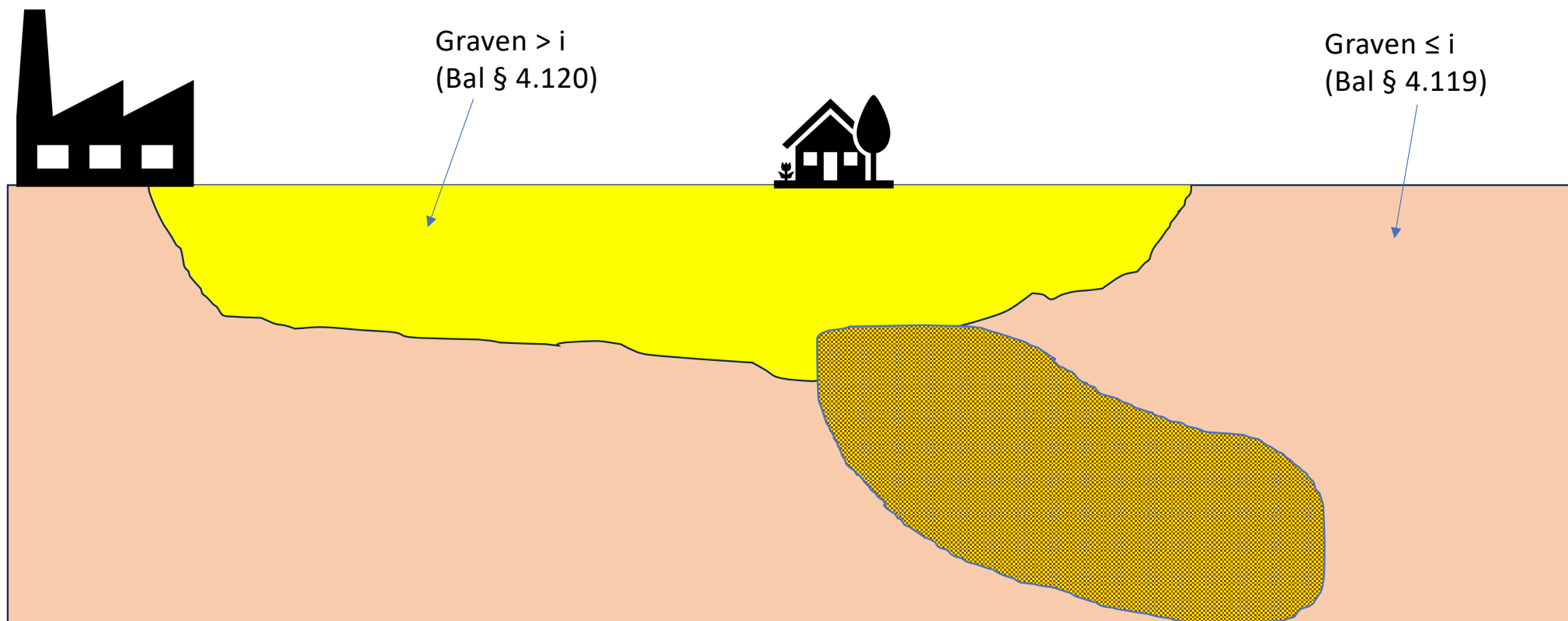
11 september 2023

Brief min. lenW, 5 okt 2023

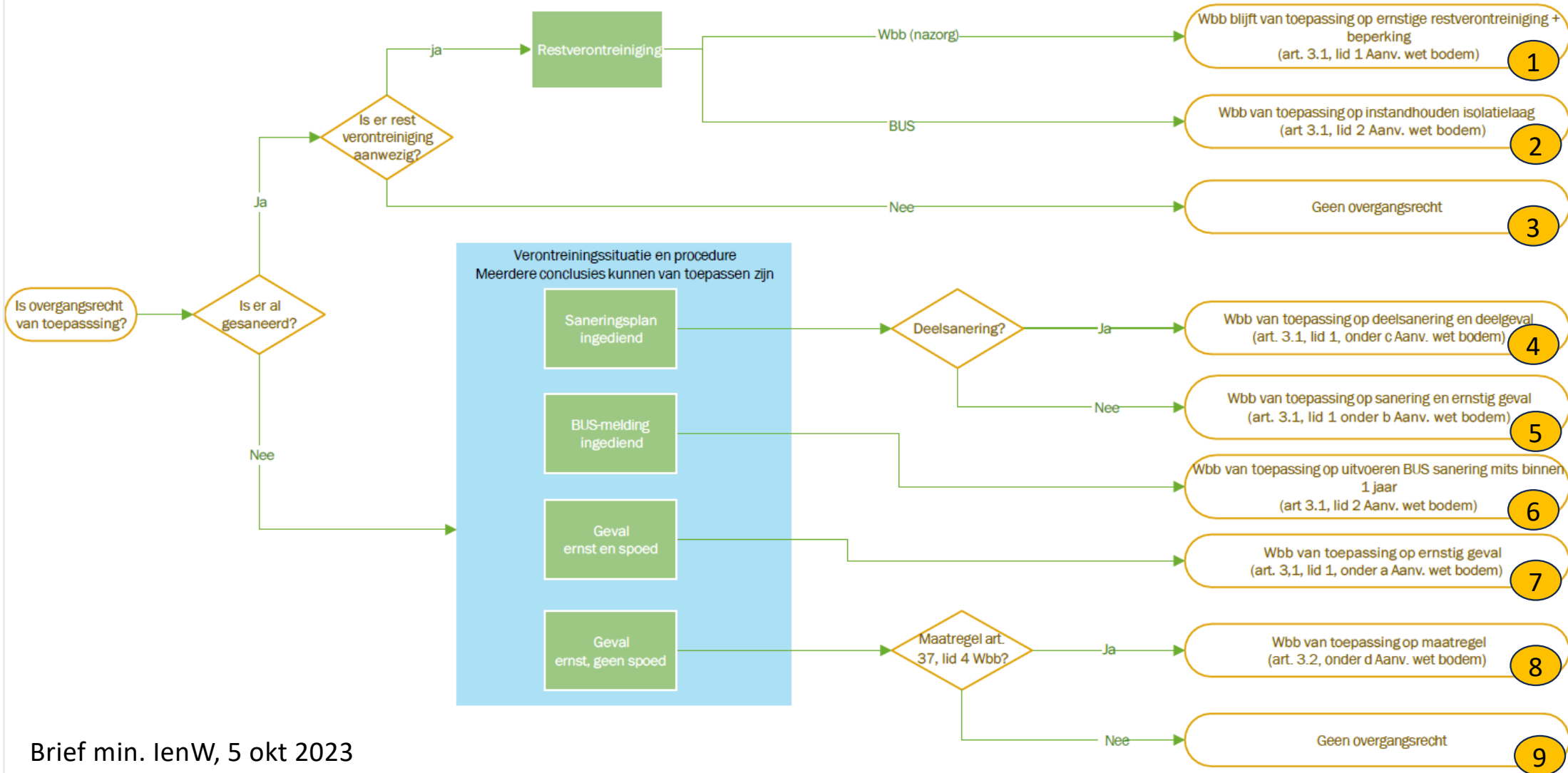
9 Geval van ernstige verontreiniging, geen spoed om te saneren

Beschikking ernst/niet-spoed → vervalt

Bijlage 2: Stroomschema overgangsrecht bodemsaneringen

11 september 2023

Brief min. lenW, 5 okt 2023

Overgangsrecht zorgplicht

Verontreiniging veroorzaakt voor 1987: geen veroorzaker aan te spreken. Indien verontreiniging nog niet eerder was ontdekt én sprake is van een actueel humaan risico is sprake van een **toevalsvondst**. Gemeente is bevoegd gezag.

Verontreiniging veroorzaakt tussen 1-1-1987 en 1-1-2024. Binnen een inrichting: afhandeling via Wm-spoor (gaat over in Ow-spoor voor specifieke zorgplicht bij activiteiten). Buiten een inrichting: handhaving op grond van zorgplicht (art. 13 Wbb). Indien geen veroorzaker is aan te spreken en er sprake is van noodzaak tot ingrijpen door overheid: vangnetsituatie. Beleidsnota Bodem 2012: gemeente is als eerste aan zet voor handhaving bij zorgplicht, daarna de provincie.

Verontreiniging veroorzaakt vanaf 1-1-2024. Aanpak via specifieke of algemene zorgplicht op grond van de Omgevingswet. Voor verontreiniging binnen provinciale bedrijven is provincie bevoegd gezag. Voor overige situaties de gemeenten.

1-1-1987

1-1-2024

Wet bodembescherming

Omgevingswet

Bodeminformatiebeheer

- ODRA blijft namens provincie de bodemtaken uitvoeren voor overgangsrechtsituaties
- Hoe weet ik of sprake is van een overgangsrechtsituatie? Aangegeven in het BIS

Locatiedetails Details Statussen Besluiten	Locatie kwaliteit Locatie status T&F klasse	Omgevingswet (gemeente) [Niet ingevuld] Omgevingswet (gemeente) Overgangsrecht (provincie) Project Provincie Uitzoeken
---	--	---

- Ruim 1.200 locaties welke behoren tot het overgangsrecht (zou via een te maken themakaart getoond kunnen worden in Squit iBis; overgangsrecht contour=rood, omgevingswet contour=groen)
- Ontstaat twijfel of een locatie een overgangsrechtsituatie is: gemeente/OD naar provincie/ODRA en samen bekijken om het juiste beoordelingskader toe te passen.

Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken

- Aanpassingen registraties beschikkingen Wbb in Wkpb nodig:
 - Handreiking van BZK in de maak
 - ODRA zal namens provincie aanpassingen doorvoeren

Afsluiting

- Werkafpraak: melding graven bij overgangsrechtlocatie → doorgeven aan ODRA via postbus@odra.nl
- Wat verder nodig is aan samenwerkingsafspraken gaan we werkende weg ontdekken en bespreken
- Vragen en opmerking verwerken we in notitie op GOO-website
- Referenties:
 - [Website IPLO](#)
 - Redeneerlijn 21 dec 2023
 - Pleio-groep 'Bodem en ondergrond'
 - Brief 5 okt 2023 + Antwoord IPLO op vragen
 - Hoofdstuk 3 [Aanvullingswet Bodem](#)

Wekelijks bespreekuurtje
overheden over situaties
bodem onder de
Omgevingswet:
meld je aan.

